

Жаб'як А. А., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Нашинець-Наумова А. Ю., к.ю.н.

ПРОБЛЕМИ ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ

В умовах розвитку та становлення України як демократичної правової держави особлива роль приділяється виборам та референдумам як найбільш вагомим інститутам безпосереднього вираження волі українського народу. Саме тому необхідно забезпечити законність проведення і виборів, і референдумів.

Однією з найважливіших частин організації та проведення виборів є виборчий процес, який роз'яснюється як різновид установчого процесу, який у свою чергу є видом юридичного процесу. У виборчому законодавстві велика увага відведена виборчому процесу, тобто певній врегульованій Конституцією та законами України сукупності дій громадян (суб'єктів виборчого процесу) і уповноважених органів, спрямованій на підготовку і проведення виборів з метою формування якісного і кількісного складу органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Засади виборчого процесу – це ті вихідні ідеї та вимоги, що покладаються в основу здійснення кожної виборчої процедури, тобто таких дій, в результаті послідовного виконання яких відбувається формування виборного органу або заміщення виборної вакантної посади, а саме: законності та заборони незаконного втручання будь-кого у цей процес; політичного плюралізму; гласності (публічності) і відкритості; рівності прав суб'єктів виборчого процесу; рівності всіх кандидатів у депутати і президенти України; свободи передвиборної агітації, рівних можливостей доступу до засобів масової інформації; неупередженості до партій, кандидатів у президенти і депутати з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб та керівників підприємств, установ і організацій.

Головними загрозами функціонування виборчого процесу в Україні є існування умов для: впливу на результати виборів з боку окремих посадовців, політичних сил і фінансово-промислових груп; впливу на результати виборів з-за кордону; фальсифікацій та спотворення результату волевиявлення громадян на післявиборчому етапі політичного процесу, та, як наслідок, недостатньої легітимації державної влади. Саме через це у громадян України склалося суперечливе, а часто навіть негативне відношення до виборів, вони не визнають їх справедливими та демократичними.

Президентські вибори 2004 року в Україні яскраво показали шкідливість та безперспективність жорсткого силового тиску на політичну ситуацію. Замість обговорення реальних варіантів вирішення гострих соціально-економічних проблем кампанія демонструвала брутальний силовий тиск кандидатів один на одного.

Організатори виборчого процесу широко використовували методи провокування та розколу. Сутність цих методів полягала в ідеалізації свого кандидата та залякуванні страшними наслідками альтернативного вибору, формуванні образу ворога, що підлягає політичному знищенню. Навіть дебати між кандидатами перетворилися на взаємні звинувачення та приховані погрози. Все це призвело до кризи легітимності виборчого процесу. Вибори в такій ситуації перетворюються на ірраціональний процес, учасники якого спілкуються на мові умовностей: умовні і практично не виконуються передвиборчі обіцянки політиків, нераціональним у більшості виглядає і сам вибір кандидата під час голосування, оскільки мотиви виборця не мають надійних, об'єктивних засад. Результатом усього цього стала криза суспільної довіри, яка виявляється в тому, що громадяни не довіряють результатам виборів, а наявність масових фальсифікацій сприймають як звичне явище.

Роблячи висновок, слід зазначити, що виборчий процес в Україні: не відповідає принципам демократії та народовладдя як основного джерела легітимації влади; не забезпечує максимальний рівень прозорості проведення виборів та мінімізацію можливостей для фальсифікацій, втручання з боку політичних сил та органів влади з метою впливу на результат виборів; не нейтралізує будь-яке зовнішнє, в тому числі інформаційне, втручання у виборчий процес з боку іноземних держав з метою впливу на результат виборів.

Отже, модернізація виборчої системи та виборчого процесу є одним з найактуальніших проблем реформування українського законодавства, яке б зіграло важливу роль в стабілізації політичного життя країни.

Література

1. Ковальчук О. Б. Стадії виборчого процесу в Україні / О. Б. Ковальчук // Вісник Львівського інституту внутрішніх справ при Національній академії внутрішніх справ України. – 2001. – № 2. – С. 89-97.

2. Ковальчук О. Б. Засади виборчого процесу в Україні / О. Б. Ковальчук // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: Матеріали VIII регіональної науково-практичної конференції. 13 -14 лютого 2002 р. – Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету ім. Івана Франка, 2002. – С. 110-113.

3. Шкурат І. В. Особливості виборчого процесу в Україні / І. В. Шкурат // Розвиток демократії в Україні: Матеріали міжн. наук. конф. Київ, 29 вересня – 1 жовтня 2000.

4. Совгіря О. В. Шукліна Н. Г. Конституційне право України: навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 632 с.

УДК 342.95 (043.2)

Забіяка Х. О., Станішевська А. Г., студентки,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Гончарук С. Т., к.ю.н., професор

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ РЕЖИМИ

Існують різноманітні визначення адміністративно-правового режиму. Найбільш поширеним є визначення адміністративно-правового режиму як певного поєднання адміністративно-правових засобів регулювання, опосередкованого імперативним методом юридичного впливу, який виявляється в юридичній нерівності суб'єктів правовідносин [1, с. 235].

Поняття адміністративно-правового режиму можна трактувати в широкому (узагальненому) значенні та у більш звуженому сприйнятті. Адміністративно-правовий режим в широкому значенні – це узагальнений механізм адміністративно-правового регулювання суспільних відносин в цілому, що включає, як відомо, такі основні адміністративно-правові категорії, як адміністративно-правові норми, акти їх тлумачення та акти їх реалізації, а також адміністративно-правові відносини. Тобто адміністративно-правовий режим у найширшому розумінні практично ототожнюється з механізмом адміністративно-правового регулювання управлінських відносин в певній галузі в цілому. У вузькому ж розумінні адміністративно-правовий режим – це сукупність адміністративно-правових засобів, за допомогою яких забезпечується підтримання спеціального правового порядку в певних галузях чи сферах суспільного життя, здійснення окремих (специфічних) управлінських функцій та вирішення інших (особливих, ситуативних) управлінських завдань у межах певних територій, щодо певних суб'єктів чи об'єктів управління [3, с. 45].

Правові режими класифікують за масштабом волі громадян і організацій у використанні своїх можливостей для реалізації суб'єктивних прав; глибиною змін у конституційному статусі громадян і організацій; часом і територією їх дії; окремими об'єктами; видами діяльності тощо [2, с. 123].
Зокрема: